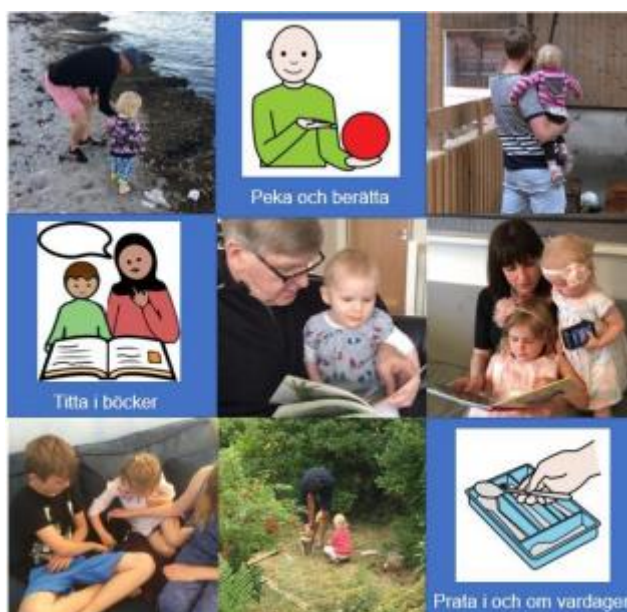

”Språkstimulans i vardagen” – ett samtalsstöd för barnhälsovården

Introduktion till samtalsstöd ”Språkstimulans i vardagen”

Syftet med materialet om språkstimulans är att på ett enkelt och illustrativt sätt tala med föräldrar om hur de kan stimulera sitt barns språkutveckling. Bilderna kan användas i samband med föräldragrupper eller vid enskilda samtal med familjer. Materialet består av två olika samtalsstöd, ett för ålder 0-18 månader och ett för ålder 2-5 år. Materialet finns för utskrift och kan även användas via storbildsskärm. Samtalsstöden finns översatta till 13 olika språk och finns att hämta från Central Barnhälsovårds VG-regionens hemsida.

[Samtal om språkstimulans i vardagen - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](http://vgregion.se)

Barn som lever i flerspråkiga familjer måste få hjälp att utveckla sitt/sina modersmål av sina närstående. Dessa personer kan vara de enda i barnets omgivning som talar språket. Använd de översatta samtalsstöden. Ta hjälp av tolk vid behov.

Det är bra att visa någon av aktiviteterna som beskrivs på bilderna under besöket, t ex samtala med barnet, titta i en bok, lek med föremål och sätt ord på vad du gör.

Du behöver inte berätta om alla bilder. Välj ut någon eller några bilder att samtala om, utgå från vad som är mest aktuellt för barnet och familjen.

Det som har bevisad effekt (evidensstudier) för positiv språkutveckling hos barn är:

- Responsivt förhållningssätt – förälder bekräftar barnets yttranden både verbalt och icke verbalt. Exempel: Barnet säger: ”dä vovve” och pekar. Vuxen svarar: ”ja där är en vovve, en hund, hunden springer i gräset” och pekar på hunden.
- Samtal med barnen om vardagens innehåll och händelser.
- Förälder eller någon annan sätter ord på föremål, handlingar och aktiviteter.
- Samtal med föräldrar om barnets språkutveckling och behov samt ge hemläxa/råd.
- Uppföljning av insatser och råd.

I Rikshandboken finns mer information om kommunikation, språk och tal samt om preventivt språkligt arbete för olika åldrar. [Rikshandboken](#)

Vid frågor om materialet kontakta logoped i Central Barnhälsovård (CBHV) Västra Götalandsregionen. Kontaktpuppgifter finns på CBHV:s hemsida.

November 2019

Användarhandledning, barnhälsovården Region Kronoberg

Samtalsstödet 0-18 månader är tänkt att användas både individuellt och i grupp och kan användas vid alla åldrar, allt efter behov.

Använd gärna bilderna till alla barn vid **10 och 18 månader** då du samtalar och genomför utvecklingsbedömningen. Materialet ger dig stöd i ditt samtal kring tal och språk, i din bedömning av utvecklingen samt möjlighet att ge tips till familjen både genom samtal kring bilderna och genom att vara en förebild i leken. Exempelvis kan du ha något/några av följande leksaker: klossar, en bok t ex "Knacka på", en boll, kriter och papper, ett gem eller tråkula på snöre samt några djur på golvet.

- Bilderna "Lek och busa", "Peka och visa..." -Nu ska vi leka en stund på golvet tillsammans... Du kan nu bedöma motorik, både reser sig/går och pincettgrepp/bygga torn osv. under lek och samtal.
- Bilderna "Titta i böcker", "Berätta vad saker heter..." "Gör tokiga grimaser" Då ni leker med leksakerna kan bedömning göras om barnet förstår ord och jollrar samt slår två klossar osv. Läs enl. språkstegen och samtala med barnet. Bedöm tal och språk.
- Bilderna "Berätta om vad ni gör", "svara på barnets ljud" kan användas för bedömning av de flesta utvecklingsmålen vid 18 m.

Samtalsstödet 2-5 år är tänkt att användas vid individuella besök där det finns behov av språkträning.

Samtala kring tal- och språkträning, ställ öppna frågor som

- Vad gör du och ditt barn tillsammans i vardagen?
- Hur kan du öka ordförrådet hos ditt barn?
- Vilka böcker/spel/sagor gillar ditt barn?
- Vad brukar ditt barn gilla att prata om?
- Hur ser skärmanvändningen ut?

Sammanfattning

Sammanfatta och tipsa om språkstimulerande åtgärder. Låt familjen vara med och fundera kring vilka som känns mest aktuella efter deras barns ålder och mognad samt situation. Skriv gärna ut en kopia (på modersmålet) som föräldrarna får med sig hem. På föräldrarnas kopia kan ni tillsammans notera vad familjen kan fokusera på hemma (1-3 saker). Kanske i väntan på logopedbedömning. [Länk till andra språk](#)

Läs in dig på materialet och pröva dig fram, materialet är tänkt som en extra hjälp i de samtal du redan idag har med föräldrarna kring tal- och språkutveckling. Samma material används på barnlogopedmottagningen vilket ger igenkänning för barn och föräldrar då man sedan kommer till logopeden.